

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΩΝ,

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

ΦΥΛΛΟΝ 5. (6) Μαΐου 19.

ΕΝ ΛΟΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Δ. ΔΘ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.

1857.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ <i>Πρωτευούσῃ</i> κατὰ μῆνα	Δραχ.	1 50.
Διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς <i>Ἐπαρχίαις</i> κατὰ τριμηνίαν	»	6.
<i>Προπληρωτέα</i> ἐτήσιος <i>Συνδρομῆς</i> .	»	20.

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ τοὺς ἐν <i>Τουρκίᾳ</i> καθ' ἑξαμηνίαν εἰκοσάρια τουρκ.	3.
<i>Προπληρωτέα</i> ἐτήσιος <i>Συνδρομῆς</i> τουρκικῆ λίρας.	4.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν *Ἀθήναις* παρὰ τῷ ἐκδότη, ὁδὸς *Ροδακείου* ἀριθ. 145.
Ἐν ταῖς *Ἐπαρχίαις* παρὰ τοῖς *ΚΚ. Ἐπιστάταις* τῶν *Ταχυδρομείων*
(Ἐκδίδεται κατὰ *ΚΥΡΙΑΚΗΝ*).

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Γνωστοποιούμεν τοῖς ἀναγνώσταις, ὅτι ὁ *Κύριος Κάρλος Ποτὶν* καθηγητὴς τῆς *Γαλλικῆς γλώσσης* ἐν τῇ *Στρατιωτικῇ σχολῇ* τῶν *Ἐυελπίδων*, δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἐπιθυμοῦντα οἰονδήποτε σύγγραμμα ἐπιστημονικόν, φιλολογικόν ἢ μυθιστορηματικόν εἰς *Γαλλικὴν γλῶσσαν* μὲ τὴν αὐτὴν τῶν ἐν *Παρισίοις βιβλιοπωλείων* τιμὴν.

Ἐπίσης παντοειδῆ ὄλῳν διὰ τὰ *Σχολεῖα* καὶ τὰ *Γραφεῖα*.

Ἐργαλεῖα *Χωρομετρίας* καὶ *Γεωδαισίας*.

- » *Γεωμετρίας* καὶ ὑποδείγματα.
- » *Φυσικῆς*, *Ἀκουστικῆς* καὶ *Ὀπτικῆς*
- » *Φυσικῆς Ἱστορίας*, *Γεωλογίας*, *Ζωολογίας* καὶ *Βοτανικῆς*.

Ἐπιδείγματα καὶ διάφορα ἐργαλεῖα *Μηχανικῆς*.

Παντοειδῆ πρὸς *χημικὰν ἀναγκαῖα*. Ἐπίσης πρὸς *χρωματισμὸν*, *λιθογραφίαν* *τυπογραφίαν* κλ. κλ.

Αἱ *παραγγεῖλαι* γίνονται ἢ παρὰ τῷ *Κυρίῳ Ποτίν*, ἢ παρὰ τῷ ἐκδότη τοῦ *Ἀβδερῖτου*.

Παρὰ τῷ *Κυρίῳ Ποτίν* εὐρίσκεται ὡσαύτως, τὸ γνωστὸν *Γαλλικὸν Λεξικὸν* τῆς *Συνδιαλλέξεως* καὶ *Ἀναγνώσεως*—Τελευταία ἐκδοσις πλήρης, τόμοι 68 εἰς μέγα 8ου καλῶς δεδεμένοι τιμὴ αὐτοῦ δραχ. 238 ἤτοι δραχ. 3—50 ἕκαστος τόμος.—Ὁ ἐπιθυμῶν ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἴδιον *Κύριον Ποτίν*, ἢ πρὸς τὸν ἐκδότην τοῦ *Ἀβδερῖτου*.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

Ἐδῶ τρικέρατον! ἐδῶ καλέ μου αἰχμαλώτε! ἐδῶ μικρὲ μου σκανδαλοποιέ!

— Ἐδῶ, ἐδῶ, ἰδοῦ με! ἀλλὰ διατί παρακαλῶ σκανδαλοποιός; Ἄ! μοῦ κακοφαίνεται! καὶ τὸ δαιμόνιον προσεποικίθη ὅτι δυσαρρστέεται.

— Αἶ! μὴ πεισιμόνης δὰ, μικρὲ μου *Σατανᾶ*, οὕτω σὲ ἀπεκάλεσαν τινὲς τῶν συμπολιτῶν μου, ἐξορκίζοντές σε καὶ ἐμπτόντες τοὺς πλατεῖς κόλπους των, διότι ἐφοβήθησαν φαίνεται μήποτε ὁ ἄηρ τῶν πηδημάτων σου ἀποδιώξῃ τὰς ἐπικαθημένας μυσίας ἐπὶ τὰ ὄτα αὐτῶν.

— Ὅχι δὰ; τί ἰδέα! ἐφοβήθησαν μὴ γίνουν τὰ πηδημάτά μου τολμηρότερα;

— Ἰσχυρὰς κεφαλῆς γέννημα, ὅχι ὅμως. . . .

— Ἄ! *Γέρο Ἀβδερῖτα!* τί ὅχι! ὅπου σὲ ἐκατάλαβα. Ἀνὲν μὲ μέλλει ὁ μωρὸς ἀλλὰ σκανδαλοποιός καὶ ἐγὼ, ὡς τὸν *Μηνύτωρα* τὴν ἐφημερίδα, ἥτις διότι φορεῖ ἐξοχωτάτων διόπτρας, γράφει ὡς συμβολαιογράφος ἀσυνείδητα πρωτοκολλημένα ἄρθρα, τὰ ὅποια διὰ νὰ ἀκυρωθῶσιν εἶναι ἀνάγκη νὰ συνέλθωσιν οἱ συμβαλλόμενοι, αἵτινες δὲν ἔλαβον μέρος εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν;

Σκανδαλοποιός καὶ ἐγὼ, ὡς τὴν δικτατορικὴν *Ἐλπίδα*, ἥτις τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμὸν τῆς κρατοῦσα, ὡς πέλεκυν, ἀπειλεῖ καὶ *Γερουσίαν*, καὶ *Βουλὴν*, καὶ *Σύνταγμα*, καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα *Βασίλεια* τοῦ κόσμου παίζει εἰς τὰ πέντε τῆς δάκτυλα καὶ περιπαίζει μὲ ἓνα τῆς ἄρθρον;

Σκανδαλοποιός καὶ ἐγὼ, ὡς τὸν *Αἰῶνα*, ὅστις προσποιεῖται τὸν *θεοφοβούμενον* καὶ ἀγαπᾷ τὸν σταυρὸν διότι εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ λεπτοῦ, ὅστις ἀντὶ νὰ κάμῃ προσεκτικὴν τὴν κυβέρνησιν νὰ μὴ πληρῶνῃ, ὡς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς *προσηλυτιστάς*, φωνάζει ὅτι κρατεῖ εἰς χεῖράς του ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας, ἐν παρενθέσει, ἀνταλλάσσει μὲ ὀλίγα τάλληρα, ἐνῶ δὲν ἀνταλλάσσει μετὰ σοῦ τὴν ἐφημερίδα του;

— Ὅχι δὰ! ὅχι δὰ! αὐτὰ εἶναι τοῦ παλαιοῦ *Αἰῶνος* πορίσματα—ὁ νέος δὲν παραδέχεται αὐτά.— Διότι τότε θλίψις, ἀπελπίσις εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ὅταν οἱ νέοι, αἱ χρησταὶ τῆς *Πατρίδος Ἐλπίδες*, πικρὰ μᾶς ποτίζουσι ποτήρια ἀγάπης *Ιουδαϊκῆς*, καὶ ἐνῶ μᾶς δίδουσιν ἐν φίλημα, ἐν τεμάχιον τῆς παροιᾶς ἡμῶν μένει εἰς τοὺς ὀδόντας των. Ὅχι, αἰσθάνοντι ὅτι ὑβρίζουσι τὴν ἑλληνικὴν κοινω-

νίαν ὑποθέτοντες, ὅτι πιστεύομεν ἐγχειρίδια, βάσανα καὶ τόσα ἄλλα παραμύθια ἐκτὸς ἂν, καὶ ταῦτα μεταξύ μας, αὐτὰ λέγονται ἀλληγορικῶς διὰ μίαν ἀστυνομίαν, ἥτις ὡς ἠκούσαμεν διασκεδάσει τοὺς ἀνακρινόμενους ὑπ' αὐτῆς ἐν τυμπάνοις καὶ χορδαῖς, τὰ ὁποῖα, ἐννοεῖται, παίζει ἐπὶ τῆς βράχσεως καὶ τῶν μελῶν τῶν ἐμπροσθέντων εἰς χεῖράς τῆς.

— Ἄκουσε κύρ Ἀβδηρίτα, δύο λέξεις· δὲν ἐπεμβαίνω εἰς τὰ ἀλληγορικὰ τοῦ Αἰῶνος, διότι ὅσω διάβολος καὶ ἂν εἶμαι μὲ δύο ἀνθρώπους, γέρο μου, δὲν δύναμαι νὰ τὰ βάλω ποτὲ, οὔτε εἰς τῆς καλλιπποῦ ἀστυνομίας τὰς ἐνεργείας ἐμπεδοῦμαι, διότι οἱ αὐτῶν ἐξοχότητες ὑπεστήριξαν εἰς μίαν τῆς Γερουσίας συνεδρίασιν, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ ἦναι ἐλευθέρη εἰς τὰς κινήσεις τῆς καὶ πλέον ἄς φροντίζη καθεὶς νὰ ἀντικρούη ἢ νὰ ἀποφεύγη τὰς συγκρούσεις τῆς ἱεράς ἀστυνομίας, ὡς ἂν ἐλέγομεν τῆς ἱεράς ἐξετάσεως.

Ἐπειτα τὸ ἂν φαίνεται καθαρὰ καθαρὰ ὅτι εἶναι ὀρθσκευτικὸν καὶ ὁ διάβολος ὅπου μυρίζει λιθάνι φεύγει· τὸ ἄλλο (ἄς ὀμιλήσωμεν καὶ ὀλίγον διπλωματικὰ) ἔρχεται ὀλίγο εἰς τὸ πολιτικὸ καὶ εἰς τὰ πολιτικὰ μοῦ εἶπες νὰ μὴν ἀναμιγνύωμαι. Λοιπὸν . . . ἀλλὰ μὲ εἶπες σκανδαλοποιὸν, ἦγουν δηλαδὴ προσέβαλες διάβολον, ὅστις ἐκουσίως καὶ μόνον διὰ νὰ τηρήσῃ τὸν λόγον τῆς τιμῆς του μένει αἰχμάλωτός σου, ὡς ὁ Ναπολέων εἰς τὴν —Σάντα Ἐλενα.—

— Αἱ! ἀρκεῖ ἀρκεῖ κύριε Ναπολέων, καὶ βεβαιόητι, ὅτι αἱ λέξεις μου δὲν εἶχον ἐννοίαν προσβολῆς.

— Προσβολή! προσβολή! καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν μοῦ πρέπει μία ἱκανοποίησις· καὶ τὸ δαιμόνιον ἐπακουμβῆσαν τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γόμφων του ἔρριψε κερανοῦ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἀβδηρίτου.

— Ὡ! εἶπεν, οὗτος ἱκανοποίησιν: ἀλλ' ἐὰν

— Δὲν ἔχει ἐὰν . . . καὶ ἐὰν . . . ἀλλὰ νὰ ἀνακαλέσῃς ὅτι εἶπας.

— Καθὼς καταλαμβάνω τῆς Γερουσίας αἱ σκηναὶ πρόκειται νὰ ἐπαναληφθοῦν· ἐπειδὴ ὅμως ἔχω συνείδησιν καθαρὰν, ἔχω καὶ τὴν γενναϊότητα νὰ ἀνακαλέσω, καὶ ἀνγκλωτῶ τὸν λόγον μου, μὲ μίαν συμφωνίαν ὅμως.

— Τὴν ποίαν;

— Νὰ φορτωθῆς τὸν Ἀβδηρίτην καὶ νὰ τὸν μεταφέρῃς εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις συνδ. ομητάς.

— Ὁχι δά! ἐσέ; θὰ κάμῃς ἐπισκέψεις φαίνεται.

— Ὁχι ἐμὲ ἀλλὰ τὴν ἐφημερίδα.

— Ὡραία ἰδέα! Καὶ τί ἐγάθησαν τὰ Ταχυδρομεῖα;

— Δὲν ἐγάθησαν ἀλλὰ τὰ πηδήματά σου, φίλε μου, ἐπιβαρύνουν πολὺ τοὺς ταχυδρομικοὺς σάκκους καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ πληρώνω τέσσαρα λεπτὰ ὀλόγραφον καὶ ἀριθ. 4 ἑκάστον φύλλον· καταλαμβάνεις λοιπὸν διατί;

— Καταλαμβάνω! καταλαμβάνω, πλὴν

— Δὲν ἔχει πλὴν καὶ πλὴν, εἶσαι αἰχμάλωτος ὑπάκουσον.

— Ἄλλ' ἂν μὲ ἀφήσῃς νὰ σκεφθῶ ὀλίγον, ἴσως εὐρωμεν τὸ μέσον νὰ στέλλωνται καὶ δωρεάν· τὸ δαιμόνιον ἀφοῦ συναφρώθη ἐπ' ὀλίγον, ὡς δῆθεν σκεπτόμενον, ἤργισε νὰ πηδᾷ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὤμων τοῦ Ἀβδηρίτου, ὡς πίθηκος κρᾶζων, εὔρον, εὔρον! εὔρον, εὔρον!

— Αἱ! αἱ! ἤσυχα, ἤσυχα! ἔκραζεν ὁ Ἀβδηρίτης.

— Εὔρον, εὔρον! εὔρον, εὔρον! ἐπανελάμβανε, τὸ δαιμόνιον ἐξακολουθοῦν τὰ πηδήματά του.

— Πλὴν τί εὔρες;

— Νὰ στέλλωνται δωρεάν·—καὶ ὀλονὲν ἐπήδα.

— Πῶς τοῦτο;

— Τὸ δαιμόνιον εἰς ἓνα του πῆδημα προσεκόλλησε τὰ λεπτὰ χεῖλη του εἰς τὸ οὖς τοῦ Ἀβδηρίτου καὶ τὸν εἶπε, ἂν γίνῃς ἰκός!

Ὁ Ἀβδηρίτης συνοφρυώθη.

— Ἰπάγε ὀπίσω μου Σατανᾶ! εἶπε, ὅτι σκάνδαλόν μου ἦ.

— Νὰ τα πάλιν, τὰ αὐτά.

— Ἐλα, ἔλα πηδήματα! ἐμπρός! ἐμπρός! ἄνω, κάτω, ὅπου θέλῃς.

— Μὴν μὲ στείλῃς ὅμως εἰς τὴν ἐξοχότητα τὴν ὁποίαν παρέλειψα χθές, διότι δὲν εὐρίσκω καμμίαν ἀθωότητα νὰ τῆ ἀπευθύνω, καὶ οὐδόλως μὰ τὴν οὐρανὸν μου ἐπιθυμῶ νὰ τὸν εἶπω! ὅτι μὲ συγχωρεῖτε ἐξοχώτατε, ἂν τολμῶ, πλὴν πρέπει νὰ προσέχητε ἐν τῇ ἀγορεύσει σας μὴ σὰς διαφεύγη συχνὰ πυκνὰ ἡ λέξις, κύριοι ἐνορκοὶ! διότι συγκινεῖται τοὺς ἀκροατὰς τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας μέχρι δακρύων.

— Μὰ τίς σοῦ εἶπε, νὰ φυτρώνῃς ὅπου δὲν σὲ σπεύρουν; Δι' αὐτὰ δά, θὰ σὲ φορτώσω καὶ τὰ φύλλα νὰ τὰ μεταφέρῃς εἰς τὰς ἐπαρχίας.

— Ἄς νὰ μὴ! ὁ κύριος εἶναι τόσῳ καλός· ἔπειτα ἔχεις τόσους συνδρομητάς (ἂν καὶ δὲν προπληρώνουν τινεὶς) φιλάργυροι!

— Πήδα, πήδα πονηρόν!

— Μετὰ χαρῆς.—Ὡ! τί χαρά! τί χαρά! σταφίδες, Ἀβδηρίτα μου, σταφίδες γέρο μου! ἐτηλεγράφη τὸ δαιμόνιον.

— Τί σταφίδες;

— Κορινθιακαί.

— Καλὰ πλὴν τί θὰ ταῖς κάμω;

— Ἡξέσω καὶ ἐγώ, κάμεταις διάφορα γλυκύσματα, τρώγονται καὶ καθαραὶ, ἕως πότε θὰ ἐξάγετε τὸ καλλίτερον προϊόν σας, τρώγετε καὶ σῆς τώρα θέλετε δὲν θέλετε, ὁ ἄρτος εἶναι ἀκριβὸς καὶ ὁ φόρος τῆς σταφίδος ἀνεπιβάσθη.

— Ὡ! ὦ! βλέπω πρὸς τὸν Πειραιᾶ πρὸς τὰ κεραμοποιεῖα, πλήθος ἐργατῶν εἶναι 200, 300, 1,000, 2,000 ἀνθρώποι ἐργάται, καὶ ὁ καθεὶς λαμβάνει ἀπὸ ἓνα κέραμον ἀνὰ χεῖρας καὶ ἀτενίζει τὴν Ἀκρόπολιν· ἂν ἦτο κτισμένη ἀπὸ τοῦθ' ἡθελα εἶπει, ὅτι παραβάλλον τὸ χρῶμα, ἢ ἂν ἐζῶμεν εἰς τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους χρόνους τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Ἀριστείδου ἡθελα εἶπει, ὅτι πρόκειται νὰ ἐξωστρακίσουν τινα, ἢ ἂν

— Μὰ τέλος τί κάμνουν ;

— Αναθήματα ! θὰ στήσουν ανάθημα εἰς μνήμην καὶ εὐλογίαν ἐκείνων, οἵτινες εἶχον τὴν καλοσύνην νὰ ἀπαλλάξουν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ κόπου τῶν ἐργασιῶν, καὶ τὸν τύπον ἀπὸ τὸ βῆρος μιᾶς βιομηχανίας.

Πλὴν ἰδοὺ μία, δύο, τρεῖς, τέσσαρες ὄλοι ἁμαξοὶ πλήρεις γυναικῶν, παιδῶν, ἐξοχοτήτων, ἐφημεριδογράφων, δοκτολόγων, ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων, δικηγόρων, βουλευτῶν, καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ καλότυχοι, ἐπιστρέφουσιν ἀπὸ τινα διὰ θαλάσσης ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀτμοπλοίου — Πανελληνίου — ἐκδρομῆν μέχρι Πόρου, καὶ μεταξὺ μας αὐτὸ, ἀπὸ ἐν καλῶν γεῦμα ὑπουργικῶν, καθ' ἃ ἐδοκίμασαν τοὺς ἑλληνικοὺς γαιάνθρακας καὶ εὐρον, ὅτι καλοὶ εἶναι ἂν καλῶς χρωῶνται, ἄλλως μουντζούρας μόνον θὰ κερδίσωσι καὶ ἐξ αὐτῶν.

— Πῆδα ! πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς μακαριτίδος Δουκέσσης, μὰ γρήγορα — ὅποια ἀναμνήσεις !

— Αἴ ! αἴ ! στὸν Ἄγγελο ! νὰ βλασφημήσῃ κἀνεὶς καὶ τὰ πηδήματα καὶ . . .

— Τί ἔπαθες σατανᾷ μου ;

— Τί ἔπαθες ! δὲν μοῦ λέγεις ἀδελφε, πρόσχε διότι θὰ πηδήσῃς εἰς πανήγυριν, παρὰ πῆδα γρήγορα — καὶ παρ' ὀλίγον ἢ ἐντιμὸς μύτη εὐγενικακάτης κυρίας νὰ μοῦ ἐκβάλλῃ τὸν δεξιόν μου, ἴσα ἴσα, ὀφθαλμόν δὲν εἶναι τόσον ἄσχημος, εἶναι ὅμως ἔγγυος, φορεῖ καὶ μεταξωτῶν ἐνδυμα διὰ νὰ ἀποφύγῃ μόλις τὸν κίνδυνον ἀπέβριψα ἓνα πῖλον καὶ μετ' αὐτοῦ μίαν φενάκην, καὶ ἰδοὺ φῶς ἰλαρὸν τῆς νεωτέρας σχολῆς ἀνέλαμψεν ἐθαμβώθην, στρέφω πρὸς τὰ δεξιὰ.

Ὦ ! προσήγγισα μίαν βροδύκρινον ζωγραφισμένην παρειάν, καὶ ἂν τὸ ἰδικόν μου χρῶμα ἦτο νωπὸν, ὡς τὰ ἰδικά της, τί ὠραία ἀνταλλαγὴ.

Αἴ ! αὐτὸ δὲ ἦτο νόστιμον· μία βροδύκρινος ταινία ἐνὸς πετάσσου τοῦ συρμοῦ μὲ πολλὴν χάριν περιπλέχθη εἰς τὸν λαιμόν μου καὶ παρ' ὀλίγον ὁ δεσμός της νὰ μὲ πνίξῃ.

Αἴ ! μὰ πεισμένω δὲν δύναμαι νὰ ξεμπερδεύσω ἀπὸ τὴν μίαν λυτρούμαι, εἰς τῆς ἄλλης τὴν πολύπτυχον αἰσθητὰ κυματίζω. Ὦ ! ὦ τί φουσακόματα, τί σκληρότης, τὸ ἐσωφρόνιον της ἔχει καὶ σιδηρᾶν στεφάνην, εἶναι τοῦ συρμοῦ.

Ἰδοὺ ἤθελα νὰ στραφῶ πρὸς τὰ ἀριστερά, ἀλλὰ μία ἐξοχότης βραίνει παιζὴ μεταξὺ δύο βουλευτῶν ἀξιολύμων, πιθανὸν νὰ μοῦ διαφύγῃ καμμία λέξις καὶ σὺ θέλεις ὅλους νὰ τοῦς οικονομῆς.

Μὰ τί κόσμος ! γέρο μου· μὰ τί πλῆθος ! δὲν ἤξεύρω ποῦ νὰ σταθῶ, τί κονιορτὸς πεπαλοῖ ἐν εἶδει λευκοκόνεως τὰς καλλιπροσώπους ὠραιότητος. Τί καύσων Δερμοπροπέης βροδοκονικνίζει τὰς εὐαισθητοὺς παρειάς. Τί βέλλα, τί κορδέλλαις, τί καπέλα ἄνδρες γυναῖκες, τί ἐργυλαβικὸς κόσμος ! ὡς οἱ μύρμιγκες ἄλλοι ἔρχονται καὶ ἄλλοι ἀπέρχονται. Εἶναι καὶ ἵππεῖς περίεργοι, καὶ ἁμαξηβάται

περιεργότεροι, μία μάλιστα ἁμαξά φέρει δύο εὐσάρκους κυρίας, φυσιογνωμῆαι ὀλίγον σκανδαλώδεις, αἵτινες ἄλλοτε εἶχον τι θελκτικὸν ἀλλὰ παρῆλθεν, ὡς ἡ νεότης των, ἢ πλήρης περιέργων μυστηρίων. Ἀλλ' ἐκεῖνη ἐκεῖ ἢ καλλιπρόσωπος ; τὴν ταλαίπωρον ! ἦλθε νὰ διασκεδάσῃ καὶ ἐν τούτοις σὺρει τετραετὲς τεκνίον ἐκ τῆς χειρὸς καὶ εἰς τὴν ἀγκάλην της κρατεῖ νήπιον θηλάζον — ὠραία διασκεδάσις ! τὴν ὠθεῖ τὸ πλῆθος καὶ ἔρχεται νὰ ἐπακουμβήσῃ εἰς τὸ ξηρὸν στέλεχος δένδρου, ὅπου μία ἔγγυος εἶχε καταφύγει λειποθυμημένη, διότι τὴν ἐστενοχώρησεν τὸ πλῆθος, ἀμφότεραι ἀνήκουσι εἰς τὴν τάξιν τοῦ λαοῦ.

Τί ὠραία διασκεδάσις ! ἡ νεολαία μας, διὰ νὰ περιπαίξῃ τὸν συρμὸν τῶν γυναικείων πετάσσω, περιπαίξεται — καὶ, καὶ, καὶ, ὅλα ταῦτα λέγονται παρηγόρι, τοῦ ὁποίου τὴν ἀθλιότητα κλαίει ἢ παιανίζουσα μουσικὴ, καὶ ἐπιστραγγίζει ἢ θεατρικὴ ἐμφάνισις τῆς ἀριστοκρατείας, ἥτις ἔρχεται περὶ τὰ τέλη διὰ νὰ φανῇ· ἀλλὰ καλύπτεται εἰς τὸν κονιορτὸν καὶ ἡ φωνὴ της χάνεται, ὡς καὶ ἐκεῖνη, εἰς τὸν κυματισμὸν τοῦ πλῆθους.

Ἰδοὺ καὶ ἡ πανήγυρις . . .

Ἀνεξήγητον ἔμενεν καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας διατὶ ὁ Κύριος Σ. Τρικούπης, συγγραφεὺς τῆς νέας ἑλληνικῆς ἱστορίας, δὲν ἤξιωσε νὰ γενικεύσῃ τὴν συγγραφὴν του ταύτην εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ἑλληνικὸν λαόν. Τὸ μυστήριον τοῦτο ἐξηγήθη ἅμα ἀνεφάνη τὸ ὑπὸ Ν. Κοτζιάς φυλλάδιον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Ἐπαρβόθωσις τῶν ἐν τῇ Σ. Τρικούπη ἱστορίᾳ περὶ Ψαριανῶν πραγμάτων ἱστορομένων (λέγε ἑσφαλμένων).

Ὁ Κύριος Ν. Κοτζιάς καθηγητὴς, ἐν τῷ Β. Πανεπιστημίῳ Ὁθωνος, ὡς ἀληθὲς Ψαριανὸς ἠγέρθη μετὰ πολλῆς εὐλαδείας πρὸς τε τὰ πράγματα καὶ τὸν Συγγραφέα, καὶ χάριν τῆς ἀληθείας ἐφιλοπόνησε τὸ εἰρημένον φυλλάδιον, τοῦ ὁποίου τὴν μὲν ἀκριβῆ ἱστορικὴν ὕλην, ὡς ὁ ἴδιος λέγει, παρέσχον οἱ ἐπιζῶντες ἀγωνισταὶ καὶ πρὸ πάντων ὁ ἀξιότιμος Κ. Νικόδημος, ὅστις συγγράφων ἰδικῆν τῶν Ψαρῶν ἱστορίαν, εἶχε συλλέξει τὴν ἐπιστημοτέραν ἀλληλογραφίαν τῶν τότε Κυβερνήσεων, τὴν ἀφορώσαν τὴν ἰδίαν Πατρίδα του, ὁ δὲ κύριος Κοτζιάς καταδεικνύει τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν του διὰ συντόμου καὶ ἰσχυρᾶς ἐπικρίσεως.

Ὁ Γέρον Ἀβδηρῆτης λέγων ταῦτα, ἐννοεῖται βεβαίως, ὅτι σκοπεῖ νὰ παραδώσῃ τοῦ Τρικούπη τὰ ἱστορήματα εἰς τοῦ διαδόλου τὰ πηρήματα.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

Η ΚΑΤΑΠΕΣΟΥΣΑ ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ.

ΙΣΤΟΡΗΜΑ

ὑπὸ Δ. Ν. Βρατσάνου.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 4.)

στερὰ καὶ ἐλαφρὰ ὡς χελιδὼν ἐπέτα ἀπὸ ἄνθος εἰς ἄνθος, καὶ ἀπὸ σκιαδὸς εἰς σκιάδα ἄδουσα τὰ ἀπαθῆ τῆς νεότητος ἕσματα, τὰ καθιστῶντα ζηλότυπον τὴν ἰδιότροπον ἀηδονά.

Ποσάκις ἡ Σελήνη δὲν ἐκρύβη ὑπὸ νέφος εἰς τὴν ἐμφάνησίν της καὶ τῆς νυκτὸς τὰ πνεύματα ἐξέστησαν εἰς τὴν διάβασιν αὐτῆς. Ποσάκις ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ παραθύρου της ἐμεθύσκατο ἐπὶ ὥρας ὀλοκλήρους εἰς ἀλώας ὄνειροπωλήσεις, τὰς ὁποίας γεννᾷ ἡ θεὰ τῆς ἐκτεταμένης θαλαρᾶς, πεδιάδος καὶ ἡ ἐλεύθερος ἀναπνοὴ παρθένου ἀτμοσφαιράς.

Ἄλλοτε πάλιν εἰς τοῦ χειμῶνος τὰς ὥρας, ὅταν ὁ οὐρανὸς ἀστράπτῃ καὶ βροντᾷ, ἄνεμος δὲ μανιώδης συνέτριβε ἐπὶ τῶν ὑέλων της τὴν χάλαζαν καὶ ἔχυνε τὴν βροχὴν, ἡ Ἄνθη ἐκεῖ ἴστατο καὶ ἐθαύμαζεν, ὡς ἡ ἀλωότης, τὰς συντράξεις τῆς φύσεως, χωρὶς νὰ φοβῆται ἢ νὰ δισειδαίμονῃ εἰς τὰς κακίας αὐτῆς.

Ὅποιά ἔμωσ ἀπὸ τῆς χθὲς μεταβολῆ! Ἐγκατέλειψε τὴν προσφιλῆ της ἐκείνην θέσιν ὡς ἀρχὴν ἐγκαταλείψεως τῆς ἰδανικότητος, καὶ ἀπὸ τῆς σήμερον κατέλαβε τὴν πρὸς τὴν μονότονον ὁδὸν βλέπουσαν, τὴν εἰσοδὸν ἐν τῇ πραγματικότητι τοῦ ἀνθρωπίνου βίου· καὶ ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ἡ παραμικρὰ φωνὴ τὴν ἐτάραττε, τὴν ἀπέσπα, διότι τοῦ ἔρωτος ἡ ὁδὸς οὕτω προετοιμάζεται.

Πρῶτον δι' ἐνὸς κτυπήματος ἀνοίγεται μὲν κενὸν ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, εἰς ὃ ἀντηχοῦσι καὶ αἱ ἐλάχισται τῶν αἰσθησέων μας προσβολαί, μέχρις οὗ ὁ ἔρωσ ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ θεραπείᾳ τῶν πόθων, καταλάβει ἀμερίμωσ τὴν ἔδραν του καὶ πληρῶσει τὸ κενὸν τοῦτο.

Δι' ὅλου λοιπὸν παράδοξον ἂν καὶ ἡ Ἄνθη εἰς τὸν κρότον τῆς ἀμάξης ἐταράχθη, καὶ ὅταν ἤκουσεν, ὅτι ἔστη πρὸ τῆς οἰκίας, συνεπὲς ἦτο νὰ ἐγερθῆ ἐλπίζουσα νὰ εἶδῃ τι ποθητὸν, καὶ φυσικώτατον πάλιν νὰ ἐπαναπέσῃ, μετανοοῦσα διατὶ νὰ κοπιᾷ νὰ ἴδῃ ἄμαξαν διαβαίνουσαν, ἥτις κατὰ τύχην ἔστη, καὶ πάλιν ἐπανελάβε τὸν δρόμον της. Προσῆλωσε τότε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ ἀναχείρας ἐργαχείρου της, χωρὶς ὅμως νὰ ἐργάζεται· ἀλλ' ἀνεπαισθήτως στενοχωρηθεῖσα εἰς τὴν προσήλωσιν ἐκείνην, τὸ αἷμα ἀνέβρυσεν ἐν τῇ κεφα-

λῆ καὶ σκοποδινάσις τῶν ὀφθαλμῶν τὴν ἔκαμεν νὰ αἰσθανθῆ τὴν ἀνάγκην καθαρᾶς ἀτμοσφαιράς· ἠγέρθη ἠνοιξε μηχανικῶς τὰς ὑέλους καὶ ἀνέπνευσεν εἰς τὸ εἰσεῦσαν βρεῦμα ψυχροῦ ἀέρος, ἐπακούθησεν ἐκεῖ, διότι ὠραία καὶ θερμστάτη ἀνηγγεῖλλετο ἡ ἡμέρα, καὶ σχεδὸν ἐλησμονήθη εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν, ἄμαξα τῆς ὁποίας τὰ περικαλύμματα εἶχον ἀφαιρεθῆ, ὅπως ὁ ἐν αὐτῇ ἀπολαύη τὴν ὠραίαν ἐν εὐδίᾳ φύσιν ἐσύρετο ἀπὸ βυτῆρος· διότι, ἐπειδὴ ὁ περιπάτος ἐπροκάλεσε τὴν ὄρεξιν ὁ Γαβριὴλ εἶπεν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην, νὰ διέλθῃ ταχέως χωρὶς νὰ σταθῆ εἰς τῆς ἐξαδέλφης του· ὀλίγα βήματα εἰσέτι καὶ εὗρίσκετο ὑπὸ τὸ παράθυρον τῆς οἰκίας. Αἰφνης περιεπτύχθη μεθ' ὀρμῆς ἐντὸς τοῦ μανδύου του ὅπως καταστειλῆ τοὺς σφοδρὺς παλμούς τῆς ἀποστάτου καρδίας του, διότι ἐπὶ τοῦ παραθύρου ἀνεγνώρισε τὴν Ἄνθη, καὶ δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ σκερθῆ ἂν εἶχε τὸ θάρρος νὰ τὴν χαριετήσῃ.

Ἡ Ἄνθη ἐξ ἄλλου, ἐν τῷ βρεβασμῷ της, ἐνῶ ἀνεπόλει τὴν εἰκόνα του, διότι περὶ τίνος ἄλλου βεβαίως ἠθέλατε νὰ σκέπτεται ἢ ἐπὶ τῆς ἀσθενείας, ἥτις ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης ἀνεφάνη εἰς τὰ περίχωρα τῆς καρδίας της; ἐν τῷ βρεβασμῷ της αὐτῷ ρίψασα ἐν βεβαρουμένον βλέμμα ἐπὶ τῆς διερχομένης ἀμάξης μόλις ἀνεγνώρισε τὸν Γαβριὴλ καὶ — Ἄ! ἀνέκραξεν, ὡς ἄνθρωπος καταληφθεὶς ἐξ ἀπροόπτου ἐπαντοσφῶν εἰς τὸ ἐγκλημα· ἐτίναξε τὴν ἐντρομον κεφαλὴν της, ἥτις κατέβριψεν ἐπὶ τῶν ὤμοπλατῶν της τὴν ἀτιμελῆ κόμην της, καὶ μετὰ τοσαύτης ὀρμῆς ἀπεσύρθη ὠθήσασα τὰς ὑέλους, ὥστε συνέτριψεν ἕναν αὐτῶν καὶ κατέπεσεν λειποθυμημένη. Ὁ ἀμαξηλάτης ἐστράφη πρὸς τὴν φωνὴν καὶ κατόπιν ἐθεώρησε μετ' ἀπορίας τὸν ἐπιβάτην του, ὅστις ὠχρὸς καὶ μὲ στόμα χαινὸν θεώρει εἰσέτι τὸ παράθυρον τὸ σβυνόμενον εἰς τὴν ἔρασίν του, διότι ἡ ἄμαξα διήλθεν, ὡς ἀστραπὴ, καὶ μόλις ἐφθασεν μέχρις ἐκείνου ἡ κραυγὴ, καὶ ὡς ὀπτασίαν ἀντελήθη τὰ συμβαίνοντα, τὰ ὅποια ἐζήτει νὰ ἐξηγήσῃ. Αἰφνης χαρὰ ζωῆς ἀνέλαμψεν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του καί·

Ἀναμφιβόλως, διενόηθη, περὶ ἐμοῦ σκέπτεται· ἄλλως διατὶ ἡ κραυγὴ, διατὶ ἡ τόση βία νὰ κρυθῆ, ἐνῶ φυσικώτατον ἦτο νὰ μείνῃ, νὰ δεχθῆ μάλιστα τὸν χαριετισμὸν χωρὶς νὰ συγχυθῆ; Ἄλλ' ὁ ἔρωσ·

Ἦ! ὁ ἔρωσ εἶναι προδότης! ἐπεφώνησε, καί· ἦν στιγμὴν ὁ ἀμαξηλάτης περιστελλὼν τὸ τάχος τῶν ἵππων του εἰς τὴν εἰσοδὸν τῆς πόλεως, ἤκουσε χωρὶς νὰ ἐννοήσῃ καὶ ἠρώτησε·

— Τί συνέβη αὐθέντη;

— Ἄ! τίποτε· βεβαίως ἡ μικρὰ ἐξαδέλφη μὲ ἐγνώρισε, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἐστάθηνεν, ἠθέλησε νὰ δείξῃ ὅτι δυσαρρεστῆται, προσποιηθεῖσα τὴν θυμωμένην· νόστιμο καὶ τοῦτο, διότι ὡς ἀδέξιός ὑποκριτῆς συνέτριψε μίαν ὑελὸν· ἔλεγε καὶ ἐπροσπάθη νὰ γελάσῃ.

Ἀδιάφορον τώρα ἂν ὁ ἀμαξηλάτης ἔμεινεν εὐχαριστημένος εἰς τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἢ ὄχι· τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀντεμείφθη διὰ δύο ἐπὶ πλέον δραχμῶν, ὅτε ἐφθασεν εἰς τὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου του.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν αὐθέντη, καὶ ἂν εὐχαριστήθητε σήμερον καὶ εἰς, ζητᾶτε πάντα τὸν — Μπέρμπον — ἄμαξα ἀριθ. 57.

Ὁ Γαβριὴλ ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀνέβη τὴν κλίμακα τῆς οἰκίας του, διότι ἐκεῖ κατέβη, περιμενόμενος ὑπὸ τῶν σεβασμίων γονέων του, ἵνα τῷ προσφέρωσι τὸν συνήθη ἀσπασμόν.

— Ποῦ ἦτο Γαβριὴλ; ἠρώτησε ὀδυρομένη ἡ μητέρα.
— Πρῶτ' ἐξῆλθεσ σήμερον, παιδί μου, προσέθηκεν ἐξηκοντούτης μήτηρ.

— Ναί! διότι δὲν εἶχα ὕπνον, ἔπειτα ἡ αὐγὴ μὲ ἐπλάνεσεν, ἐφάνη τὸσον ὠραία, ὥστε μοὶ ἐπῆλθε διάθεσις νὰ χαρῶ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

— Ἄλλ' ἀπὸ τὸν χορὸν δὲν ἦτο κοπιασμένος; ἔπειτα ὁ ὑπηρέτης εἶπεν, ὅτι κατέβης μὲ τὴν ταχύτητα χωρὶς νὰ τῷ ἀπευθύνῃς λέξιν, καὶ ἡ κλίνη σου εὐρέθη ἀνέπαφος· αὐτὰ μᾶς ἔκαμαν ν' ἀνησυχῶμεν.

— Συγνώμην διὰ τὴν ἀνησυχίαν νεανικῆ ἰδιοτροπία. . . ἡ κλίνη . . . καθὼς ἐπέστρεψα ἤμην τόσῳ κοπιασμένος, ὥστε ἄμα ἐρρίφθην ἐπὶ τῆς καθέδρου μου, ἀπεκοιμήθην. . .

— Ἰδέ το ἐκεῖ, τὸ ἀσυλλόγιστο! νὰ πάγη νὰ κρυώσῃ.

— Αἶ! ἡ νεότης δὲν σκέπτεται, ὡς οἱ γέροντες, ἀνεμάσησεν, ὁ νεώτερος γέρον. Ποσάκις ἐγὼ . . . καὶ βαθὺς στεναγμὸς συνεπλήρωσε ὀλόκληρον ἱστορίαν του.

Ὁ Γαβριὴλ ἀπεσύρθη εἰς τὸν κοιτῶνα του, διότι ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ διαχυθῇ ἐν ἑαυτῷ, νὰ βρεθῆσθ' εἰσῆλθεν, εὗρεν τὸ σύνθημα πρόγευμά του παρατεθημένον, ἔκλεισεν ἔσωθεν τὴν θύραν καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίσῃ ἐρρίφθη ἤδη, ὡς ἦτο, ἐπὶ τῆς κλίνης του· ἀλλὰ μόλις παρήλθον ὀλίγα στιγμὰ καὶ ὁ ὕπνος ἀπαυδήσας νὰ πετᾷ, βαρὺς ἐπεκάθησεν ἐπὶ τῶν βλεφάρων του, διότι καὶ ἐκεῖνος, ὡς καὶ ὁ Γαβριὴλ ἀνάγκην εἶχον ἀναπαύσεως.

Νέον πρόσωπον.

Εἰς τὴν δεξιὰν κραυγὴν, τὸν θόρυβον τῆς συντριβομένης ὑέλου καὶ τὸν πάταγον τῆς καταπεσοῦσης πρὸς τὰ ὀπίσω Ἀνθῆς ἔδραμεν ἡ θαλαμηπόλος, εὗρε δ' αὐτὴν ἐκτάδην κειμένην, ἔβαλε φωνὴν καὶ ἡ ταλαίπωρος μήτηρ μὲ ψυχὴν φεύγουσαν ἔδραμε, καὶ ὁ πόνος τῆς ἦτο μέγας, ὅτε εἶδε τὴν ἀναίσθητον θυγατέρα τῆς.

— Τί ἔπαθε Μαρία; τί ἔχεις κόρη μου; — ἀλλοίμονον εἰς ἐμέ! ἀπὸ χθὲς τὸ ἑσπέρας μοῦ τὸ βάσκαναν τὸ παιδί μου· ὦ χωρὶς ἄλλο· χωρὶς ἄλλο!

Ἀνθῆ μου! Ἀνθῆ μου! ἐκραύγαζεν ἡ ταλαίπωρος καὶ ἔτριβε τὰς ψυχρὰς χεῖράς της καὶ ἐκίνει τὴν κεφαλὴν τῆς λειποθυμημένης, ἀγνοοῦσα τί νὰ πράξῃ.

— Μαρία! ὀλίγον ῥοδόξυδον. Ὁ Ἰωάννης νὰ τρέξῃ εἰς τὸν ἰα-

τρόνον· ὦ! ὄχι στάσου, βοήθησε νὰ τὴν μεταφέρωμεν εἰς τὴν κλίνη τῆς, βοήθησε!

Καὶ ἡ θαλαμηπόλος λαβοῦσα αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς διέβαινον ἤδη μικρὸν τινα διάδρομον συγκοινοῦντα τοὺς δύο θαλάμους· ἡ κίνησις, ἡ ἐπαφὴ τοῦ καθαροῦ ἀέρος, καθόσον αἱ θύραι εἶχον μείνει ἀνοικταί, ἐπέφερον εὐάρεστον ἀποτέλεσμα. Ἡ Ἀνθῆ ἐταράχθη, ἔφερε τὴν χεῖρα μηχανικῶς ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς, ἐξ ἧς βαρὺς διέφυγε στεναγμὸς καὶ οἱ ἡμίκλειστοι ὀφθαλμοὶ τῆς ὑγράνθησαν.

— ὦ! συνῆλθε, συνῆλθε κυρία! δὲν εἶναι τίποτε, ἐφώνησεν ἡ Μαρία, ἰδοὺ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς.

Καὶ τῷ ὄντι πρὶν ἔτι ἐναποθέσει αὐτὴν ἐπὶ τῆς κλίνης, ἡ Ἀνθῆ ἤνοιξε τοὺς μεγάλους αὐτῆς ὀφθαλμούς καὶ ἐπέκτεινε βλέμμα περιεργον περὶ αὐτὴν. Πάραυτα ἐνόησε τὴν θέσιν τῆς καὶ ἐνθυμηθεῖσα τὴν ἀφορμὴν, ἔφερε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ προσώπου διὰ νὰ κρύψῃ τὴν ταραχὴν τῆς.

— Ἀνθῆ μου! Ἀνθῆ μου! καλὴ μου κόρη, τί ἔπαθες; τί ἔχεις;

— Τίποτε μῆτέρ μου, ἐτρόμαξα. . .

— Ἄχ! ἀπὸ χθὲς τὸ ἑσπέρας πάντα τρομάζεις· σ' ἐβάσκαναν! Ἀλλὰ τί σ' ἔκαμε νὰ τρομάξῃς;

— Μία ἄμαξα· νά! ἐνῶ ἤμουν εἰς τὸ παράθυρον διέβαινε μία ἄμαξα καὶ . . .

— Πλὴν διατί μοῦ κρύπτεις τὸ πρόσωπον, ἄφες νὰ ἰδῶ τοὺς ὀφθαλμούς σου.

— Ἀλλὰ μὲ ἐνοχλεῖ τὸ φῶς.

— Λοιπὸν τί ἦτον ἡ ἄμαξα, ἦτις σ' ἔκαμε νὰ τρομάξῃς τόσῳ;

— Ἡ ἄμαξα αὐτὴ, μῆτέρ μου, διέβαινε, ἀλλὰ μὲ τὴν ταχύτητα ἔτρεχε. . . . Οἱ ἵπποι εἶχον ἀφηνιάσει καὶ ἐκινδύνευε νὰ ἀναπαυδογυρισθῇ, πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ εὐρίσκετο, καὶ ἂν ἐπιπτε κατασυντρίβετο. . . .

— Αἶ! καὶ ἄμαξα ἦτο παιδί μου· διὰ μίαν ἄμαξαν. . .

— Ἄμαξα! ἀλλ' ἦτο καὶ ἄνθρωπος ἐντὸς αὐτῆς· ὦ! πόσον ἦτον ὠχρὸς! . . . καὶ ὁ ταλαίπωρος ἄμαξήλατος σχεδὸν ἐπιπτεν.

Ἐνῶ ταῦτα συνέβαινον ἦτο ὥρα ὡσεὶ δεκάτῃ τῆς πρωίας καὶ ἤδη ἐφαίνετο πρὸς τὸ πέλαγος τοῦ Σαρωνικοῦ κόλπου τὸ Γαλλικὸν ταχυδρομ. ἀτμόπλοιον προερχόμενον ἐκ Μασσαλίας. Ἡ θάλασσα εἶναι γαλιναία, οὐδεμίαν πνοὴν ἐρρίπιζε τὴν ὑπουλον αὐτῆς ἐπιφάνειαν πλὴν ἐκείνη, ἣν προξενεῖ ἡ διασχίζουσα τὸ κενὸν ταχύτης.

Πρὸ πολλοῦ ἀνὴρ τεσσαρακοντούτης μὲ ριτιδομένον μέτωπον, ἐφ' οὗ παράκαιρα ἐπεκάθησαν αἱ φροντίδες τοῦ ἐμπορικοῦ ἐπαγγέλματος του, τὸ ὅποσον προδίδεται ἐκ τοῦ βλέμματος, τῶν κινήσεων, τῆς συμπεριφορᾶς καὶ ἐπισφραγίζουσιν αἱ πρῶται στροφαὶ τῆς ὀμιλίας, ἦτις ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ περιστρέφεται ἐπὶ τῶν διαφορῶν ἐμπορευμάτων, ἅτινα παράγει ὁ δεῖνα ἢ δεῖνα τόπος, τὰ κέρδη καὶ τὰς ζημίας, τὸ χρηματηστήριον, τὰ συναλλάγματα καὶ ὅσα ἀπαρτίζουν

σι τὴν — *doubia scriptura* — ἐξ ὧν σπάνιον εἶναι ἢ ἀπομακρυνθῆ ὁ ἄνθρωπος τοῦ ἐπαγγέλματος, φοβούμενος μὴ παρεξηγηθῆ καὶ προκίψῃ ἐκ τούτου ζῆμα εἰς τὴν ἑμίλιαν του, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς ἐμπόρευμα πρὸς πώλησιν.

Πρὸ πολλοῦ λοιπόν, ὁ ἄνθρωπος οὗτος διαθηματίζει ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τοῦ ἀτμοκινήτου ἀπὸ πρύμνης ἕως πλώρας, ὡς ἂν ἤθελε νὰ καταμετρήσῃ αὐτό· καὶ ἤδη διὰ τοῦ τηλεσκοπίου του διέκρινε τὰ πρὸ τοῦ Πειραιῶς, καὶ τῶν Ἀθηνῶν τὴν ἀκρόπολιν, χωρὶς ὅμως νὰ φαίνεται ἐπαναπαυμένη ἢ ἀνυπομονησία του, ὅπως συμβαίνει εἰς τὸν ἐπείγουμενον νὰ φθάσῃ ἐκεῖ, ἔνθα πόθοι, ἢ συμφέροντα ὕλικά τὸν καλοῦσιν· ἔθεν τὸ ἀτμοκίνητον τῷ ἐραίνετο βραδύπορον, ἔτι ἴσως ὁ πηδαλιούχος παρεξέκλινε τῆς ὁδοῦ, ἢ ὁ μηχανικὸς δὲν εἶδιδε τὴν ἀρκούσαν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ.

Ἄλλ' ἔσφ καὶ ἂν ἐπειγόμεθα ὁ χρόνος ἀδιάφορα μετρεῖ διὰ τῶν ἀνθρώπων παλμῶν μας τὴν σταθερὰν πορείαν του, χαρακτῶν τῆς ἡλικίας ἡμῶν τὸ χρονολόγιον· ἐνῶ ὁ ἄνθρωπος μόλις μετὰ πολλὰ αἰσθάνεται, ὅτι ματαίως ἀνησῦχει καὶ ἐσπευδε, διότι τέλος ἐγγίζει τὸ σημεῖον, ἐξ οὗ ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπισποδρῶσῃ, καὶ λυπεῖται διότι ἀνεπισποδῆτως ἐφθασε τὸ τέρμα τοῦ τελευταίου σταθμοῦ, εἰς ὃν συγκεντροῦνται ἅπαντες. Πλὴν ἐκεῖ ἴσταται, στρέφει πρὸς τὰ ὀπίσω, τὸν λογισμὸν ὅμως, καὶ πλανᾶται εἰς τὰς ἀναμνήσεις του, ζεῖ εἰς τὸ παρελθόν, διότι τοῦτο εἶναι τὸ παρόν του, καὶ δειλιᾷ νὰ προσβλέψῃ τὸ μέλλον, εἰς ὃ ἄλλοτε ἐσπευδε μετὰ πάθους, διότι οἱ πόθοι του δὲν φθάνουσι πέραν τῆς ζωῆς ἢ ἐξήντησε.

Τὸ ἀτμοκίνητον τέλος ὁ ἄψυχος οὗτος δελφὶν εἰσῆλθε καὶ ἐβύθισε τὴν ἀλυσίδετον ἄγκυράν του εἰς τοῦ Πειραιῶς τὰ διαβαθῆ ὕδατα, ἐκρηγνὺον τὸν περισσεύοντα θερμὸν ἀτμὸν του μετὰ κρότου καὶ ταραχῆς πολλῆς.

Οἱ ἐπιβάται ἀπεβιβάζοντο ἤδη ἐπὶ τῆς μακροκτίστου προκυμαίας, ἔπου ἀμαζήλαται ζωοτροὶ παρελάμβανον καὶ μετέφερον ταχυδρομοῦντες τοὺς διὰ τὰς Ἀθήνας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸν πρὸ μικροῦ ἀπεικονισθέντα, ὅστις κατηλύθη εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ἑένων, ὁδὸς ἀριθ. . . .

Δὲν παρήλθον δύο ὥραι καὶ ὁ Κύριος Σκολούδης συναλλαγματιστῆς ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ξένου τούτου· ἀνεγνωρίσθησαν κατησπᾶσθησαν καὶ τέλος τῷ προσέφερε τὴν ὑπηρεσίαν του, ὡς ἄνθρωπος ἡξεύρων νὰ ὑποχρεῖ.

— Ἐπὶ τοῦ παρόντος τίποτε πλείοτερον δὲν ἐπιθυμῶ ἢ, ἀπήντησεν ὁ ξένος, νὰ ὀδηγηθῶ παρὰ τῆ Κυρία, . . . ὡς ἔχων σπουδαίαν τινα ἐντολὴν νὰ ἐκπληρώσω παρ' αὐτῆ. Εἶναι ἐντολὴ τῶν τελευταίων στιγμῶν τοῦ μακαρίτου συζύγου τῆς Ἐπειτα μὲ τὸ ἀμέσως ἀτμοκίνητον ἀναχωρῶ.

— Τόσον ταχέως ;

— Ὁ καιρὸς ἐπείγει με, πρέπει νὰ φθάσω τὴν πρώτην ἀνοιξιν εἰς Βλαχίαν, ἔχω προβλέψεις σιτηρῶν καὶ μία

— Καταλαμβάνω, καταλαμβάνω, εἶμαι ἐντὸς τῶν ἐμπορικῶν ὑποθέσεων, καὶ — μία πρόβλεψις ἡξεύρω τί θὰ εἴπῃ.

— Δι' αὐτὸ βέβαια ἐπεθύμου νὰ συνεννοηθῶ τὸ τάχιον καὶ διὰ τὰς ἐνταῦθα ὑποθέσεις μου.

— Διόλου δύσκολον ἐπιτρέψετε μοι μίαν στιγμὴν.

Ἐλαβε ἐν τεμάχιον χάρτου, ἔγραψε δύο λέξεις, τὸ ἐσφράγισε καὶ καλέσας τὸν ὑπηρετήν του τὸ ἐνεχείρησεν αὐτῷ, ἀφοῦ τὸν εἶπε ὀλίγας λέξεις κατ' ἰδίαν.

— Τώρα, μετ' ὀλίγας στιγμῶν καὶ εἴσθε ἐκεῖ. Τῇ ἀληθείᾳ, τί κάλλιστος ἄνθρωπος, ὁ μακαρίτης !

— Ναί ! μάλιστα !

— Καὶ ἡ οἰκογένειά του ἀφαθοτάτη, ἡ μικρὰ μάλιστα θυγάτηρ του, μόλις εἶναι εἰς ἡλικίαν δεκαπέντε ἐτῶν καὶ εἶναι ἄγγελος τὴν μορφήν καὶ τὴν ψυχὴν.

— Ἀλήθεια ;

— Ἐ! χωρὶς ἀμφιβολίαν εὐδαίμων ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὅστις ἀπολαύσει παρομοίαν σύζυγον.

— Αἶ ! τοῦτο, εἶλε, ὑπέλαθεν ἀπαθόστατα ὁ ξένος, ἡ συζυγικὴ εὐδαιμονία εἶναι ζήτημα· καὶ δὲν ἀντιλέγω, ὅτι ἡ ἀγαθὴ ψυχὴ εἶναι ἀρετὴ εἰς μίαν γυναῖκα σύζυγον, ἀλλὰ τίς δύναται νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὸν ἀνθρώπινον καὶ μάλιστα τὸν γυναικεῖον ψυχικὸν κρατῆρα διὰ νὰ εἰδῆ, οὕτως εἰπεῖν, ὁποίου εἶδους μέταλλα χαλκεύουσι τοὺς πόθους τῆς ; τὰ κατ' ἐπιφάνειαν ὅλα εἶναι ἀπάτη.

Ὅσον δὲ περὶ τῆς μορφῆς, οὐδὲν χροῶμα ὑπάρχει ὅπερ ἐκτιθέμενον εἰς τὸν ἥλιον ἢ τὴν βροχὴν δὲν χάνει ἐκ τῆς ἀληθοῦς χροιάς του, μάλιστα δὲ ἡ γυναικεῖα ὠραότης εἶναι ἐν τῶν χρωμάτων τὰ ὁποῖα ἢ ἐλαχίστη πνοὴ ἀποσβύνει, καὶ ἰδοὺ δυστυχῆς ἐκεῖνος ὅστις ἐπ' αὐτοῦ ἐστήριξε τὴν εὐτυχίαν του.

Αἶ τρίτες τῆς κεφαλῆς σου, συγχώρησόν μοι, ἐλευκάνθησαν εἰς τοῦ βίου τούτου τὰς περιπετείας καὶ βεβαίως διήλθες τὰς δοκιμασίας τῆς συζυγικῆς πλάνης, ὥστε δύνασαι νὰ προσθέσῃς εἰς ὅ,τι ἐγὼ ἐκ θεωρίας λέγω.

— Ἀλλὰ τότε τί θὰ πλανέσῃ τὸν ἐρωτόληπτον, ἂν ὄχι ἡ καλλονὴ ἢ τὸν ἀγαθὸν σύζυγον, ἂν ὄχι αἱ ψυχικαὶ ἀρεταὶ ὅταν ἀμρότερα συνδιάζονται· καὶ μάλιστα εἰς ταῦτα, ὡς ἐκ περισσοῦ, προσθέτει ἡ μελλοντικός· καὶ προῖκα εἰκοσι, πενήκοντα χιλιάδας δραχμῶν ἐτήσιον εἰσόδημα, τὸ ὅποιον σοὶ δίδει τὴν ἄνεσιν νὰ χαρῆς τὰ ἐπίγεια ἀγαθὰ ;

(ἀκολουθεῖ.)

Ο ΜΑΪΟΣ ΤΗΣ ΦΥΛΑΚΗΣ ΜΟΥ.

Τὸν Μάϊ κ' ἐφέτο χαιρετοῦν μ' εὐφρόσυνα τραγούδια.
Χύνει τριαντάφυλλα ἢ αὐγὴ,
Καὶ μ' ὠραιότερα ἢ γῆ
Στολιζεται λουλούδια.

Τὸν ἴσκιό του σὰν τάπητα τὸ κάθε δένδρο ἀπλώνει.
Σκορπᾷ ἢ αὔρα εὐωδίας,
Καὶ μεθυσμένο πάλι διᾷς
Γλυκολαλεῖ τ' ἀηδόνι.

Τοὺς νελοὺς ἀπὸ τὴν φυλακὴ 'ς τοὺς κάμπους ἀγναντεύω,
Ποῦ κόφτουν ἄνθη δροσερά,
Καὶ τῆς καρδιάς τους τὴν χαρὰ
Ὁ ἄμοιρος ζηλεύω!

Ἄοι! δὲν ἐστόλιζα κ' ἐγὼ τὸ στήθος μὲ λουλούδια,
Καὶ εἰς τοῦ Μάϊ τὴν ἑορτὴ
Κάθε χρονιά καθὼς αὐτοὶ
Δὲν ἔψαλλα τραγούδια;

Κ' ἐγὼ τῆς ἀνοιξῆς πουλι, κ' ἐγὼ πουλί της ἄλλο,
Δὲν χαιρετοῦσα τὴν αὐγὴ,
Καὶ κάθε φύλλο καὶ πηγὴ
Δὲν μ' ἄκουε νὰ ψάλλω;

Καὶ σήμερον . . . ταλαίπωρος! σὲ φυλακὴ κλεισμένος,
Ἐνῶ τὸ πᾶν γλυκογελεῖ,
Ἐγὼ 'ς τοῦ κόσμου τὰ καλὰ
Εἶμ' ἔρημος καὶ ζένος!

Τὰ χεῖλη μου . . . ἀλλοίμονον! καὶ τίνος, 'σὰν χλωμιάσουν,
Φυλακισμένου δυστυχῆ
Τὰ χεῖλη πλέον κ' ἢ ψυχὴ
Μποροῦνε νὰ γελάσουν!

Τὰ γέλοια καὶ τραγούδια μου ἐφέτο εἶνε θρηνός,
Κι' ἄκοπος γέρνει κι' ὄραφνός
Χωρὶς ἐμένα ὁ φετεινός
Τῆς ἐξοχῆς μου κρίνος!

Τὰ κάλλη ἄλλους τῆς αὐγῆς μαγεύουν, καὶ τ' ἀστέρια
Γ' ἄλλαις καρδιάις φεγγοβολοῦν,
Καὶ τ' ἄνθη ποῦ μοσχοβολοῦν,
Βλαστάνουν γι' ἄλλα χέρια!

Γιὰ μένα εἶνε Ἄνοιξης, καὶ σύντροφος τὸ βράδυ,
Ἡ φυλακὴ μου ἢ σκοτεινὴ,
Κ' ἓνα κοράκι ποῦ θρηνεῖ
Μαζῆ μου 'ς τὸ σκοτάδι!

Γιὰ μὲ . . . πλὴν ποιά κρυφὴ φωνὴ αἰφνίδια μὲ στομώνει,
Κ' ἐνῶ τὸ χέρι μου ζητεῖ
Νὰ γράψῃ ἀκόμη 'ς τὸ χαρτί,
Ἀκίνητο παγώνει; . . .

Ἡ θύρα τρύζει κ' ἐλαφρὸ ἀκούεται ποδάρι,
Καὶ λάμπη χύνεται χρυσοῦ!
Ὡ θάνατε! ἀν' ἦσαι σὺ,
Σοῦ τὸ γνωρίζω χάρι! . . .

Ἐκεῖνος εἶνε . . . ἄμοιρος ἐγὼ! εἰς τὸ πλευρό μου,
Ἡ Μοῖρ' ἀρνήθηκε, κἀνεῖς
Νὰ μὴ μὲ κλάψῃ συγγενῆς
'Σ τὸν μαῦρον θάνατό μου! . . .

Ὡ σεῖς, ὅπου τοὺς στίχους μου θὰ βρῆτε! νὰ μοῦ βάλτε
Ἄνθη 'ς τὸν τάφο μου ζητῶ,
Καὶ τὸ τραγούδι μου αὐτὸ
'Σ τὸ χῶμά μου νὰ ψάλλτε! . . .

Ἐγρᾶφη ἐν Ἀθήναις τὴν 4. Μαΐου 1857.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Κ. ΚΑΡΥΔΗΣ.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Εἰς τὸν θάνατον τοῦ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἀποβιώσαντος
ἐκκαίδεκααιετοῦς ἀδελφοῦ μου

ΒΙΚΤΩΡΟΣ.

Α'.

Μαίε ἦτον, ἀδελφέ μου, ποῦ τ' ἀηδονία κελαϊδοῦνε,
Καί 'ς τοὺς κάμπους τὰ λουλούδια δροσερὰ μοσχοβολοῦνε,
Ὅταν ἔγυρες 'ς τὰ στήθη τῆς μητέρας μας ἐπάνω
Καὶ τῆς εἶπες, « θ' ἀποθάνω ! »
Συμφορά ! Μὲ τὰ λουλούδια, ὅπου εἶχες τότε κόψει,
Σοῦ στολίσαμε τὰ στήθη καὶ τὴν νεκρικὴ σου ὄψη !

Β'.

Πάλιν ἐσκίωσαν τὰ δένδρα ποῦ καθόσουν, ὅταν ζοῦσες·
Πάλιν ἄνθισαν 'ς τοὺς κάμπους τὰ λουλούδια π' ἀγαποῦσες.
Τὴν αὐγὴ νὰ χαιρετήσης σήκω πάλιν μὲ τραγούδια·
Σήκω κόψε μας λουλούδια !
ὦ, ἀλλοίμονον ! 'ς τὸ μνήμα τὸ πικρὸ ποῦ σ' ἔχει κλείσει,
Σὲ στολίζει, σὲ ἰσκιώνει σήμερον τὸ κυπαρίσσι !

Γ'.

Ἄκου ! πάλι τὸ ἀηδόνι γλυκοκελαϊδεῖ 'ς τὰ δάση·
Ἡ φωνὴ ποῦ δὲν μποροῦσε ἡ ψυχὴ σου νὰ χορτάσῃ·
Μὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸν τάφο, ἀδελφέ μου, σήκω πάλι
Νὰ τ' ἀκούσῃς ὅπου ψάλλει !
Δυστυχῆς ! 'Σ τὸ χῶμα, ὅπου σὲ σκεπάζει, κάθε χρόνο
Ποῦλι ἔρμο 'ς τὸ σκοτάδι ἔρχεται καὶ κλαίει μόνο !

Δ'.

Ἡ πηγὰς, ποῦ, πρὶν χαράξῃ, ἐκαθόσουν 'ς τὰ χορτάρια,
Καὶ σοῦ ἔβρεγαν τὴν κόμη τῆς δροσιᾶς μαργαριτάρια,
Τρία χρόνια δὲν σὲ εἶδαν, ἀδελφέ μου, νὰ καθήσῃς
Εἰς αὐτὰ νὰ τραγουδήσῃς !
Μόνο; κίρτω κάθε Μάϊ ἕνα ἀπ' ἐκεῖ λουλούδι,
Κ' ἕνα κάθουμι καὶ ψάλλω νεκρικὸ γιὰ σὲ τραγοῦδι ! . .

Ε'.

Ἄλλ' ἐφέτω . . δυστυχία εἰς ἐμέ . . φυλακισμένος,
Μόνον δίκαια σοῦ προτρέπω 'ς τὰ λουλούδια εἶμαι ξένος.
Ἄ ! κ' ἐγὼ τὸ μέτωπό μου σήμερ', ἀδελφέ μου, κλίνω,
'Σὰν ὁ μαραμμένο κρίνο !
Μὲ τοῦ Μάϊ τὰ λουλούδια θὰ στολίσουνε κ' ἐμένα·
Πλὴν ἐμένα θενὰ κλύσουν καὶ θὰ θάψουν εἰς τὰ ξένα ! . . .
* Ἐργαζομαι ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Μαΐου τρ. ἡμέραν τῆς ἀποβιώσεώς του.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ Κ. ΚΑΡΓΔΗΣ.